

عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

تیتیر پیشنهادی: تعادل در بازار ارز از طریق مدیریت واردات

تعادل در بازار ارز از طریق مدیریت واردات

استفاده مناسب از ابزار تجاری توسط دولت‌ها می‌تواند منجر به ایجاد انگیزه در صنایع برای رقابت و ارتقای کیفیت محصولات و همچنین ایجاد صنایع کارآمد شود. از سوی دیگر استفاده نامناسب از این ابزارها می‌تواند منجر به کاهش سطح رفاه مصرف‌کنندگان، انحراف منابع و افزایش هزینه تولیدکنندگان شود. مجموعه شرایط محیطی ناشی از اعمال محدودیت‌های بین‌المللی حاکم بر اقتصاد کشور به بروز شرایط کاهش جریان ورودی درآمدهای ارزی به کشور و افزایش هزینه‌های مبادلاتی تجاری-تولیدی موجب شده است که به محدودیت در واردات و افزایش مشکلات واحدهای تولیدی و نیز آشفتگی در قیمت برخی از کالاهای مورد نیاز مردم منجر شده است. در این راستا مسئولان کشور اقدامات و سیاست‌های تجاری موثری به‌منظور مدیریت بازار و تخصیص بهینه منابع ارزی (شامل اولویت‌بندی کالاهای وارداتی، راه‌اندازی مرکز مبادلات ارزی، توافق ورود ارز صادرکنندگان در چرخه اقتصادی، تغییر مبنای محاسبه حقوق ورودی گمرکی از نرخ ارز مرجع به نرخ ارز مبادله‌ای...) به انجام رساندند.

از جمله سیاست‌های تجاری مناسب دولت بعد از نابسامانی در بازار ارز و افزایش ناگهانی آن، تغییر تعرفه واردات بود. بطوریکه از ابتدای آذرماه ۱۳۹۱ همزمان با تغییر مبنای محاسبه حقوق ورودی گمرکی از نرخ ارز مرجع به نرخ ارز مبادله‌ای، نرخ مرجع در گمرک برای محاسبه عوارض کالاهای وارداتی تغییر کرد و مآخذ

تعرفه واردات اولویت‌های اول و دوم (اقلام اساسی) ۵۰ درصد کاهش و مآخذ تعرفه واردات سایر کالاها ۴۵ درصد کاهش یافت.

تعدیل میزان تعرفه‌های اسمی متناسب با شرایط جدید در اصل به معنای کاهش تعرفه واقعی است که در نهایت موجب ثبات در قیمت کالاهای وارداتی و کاهش فشارهای تورمی و جلوگیری از تشدید افزایش قیمت کالاهای داخلی است.

از طرف دیگر کاهش ۴۵ تا ۵۰ درصدی تعرفه‌ها فرصت مناسبی برای ایران در مذاکره با طرف‌های تجاری به خصوص در ترتیبات تجاری منطقه‌ای و نیز پیوستن به سازمان جهانی تجارت فراهم آورده است در این شرایط ایران می‌تواند در طول مذاکرات خود با دولت‌های عضو، موافقت آنها را نسبت به وضع نرخ‌های تعرفه تبعیضی روی برخی از کالاها کسب کند. به این ترتیب علاوه بر حفظ و ارتقای رفاه مصرف‌کنندگان، رقابت میان صنایع بیشتر می‌گردد و ضمن عدم مداخله دولت در چنین فرآیندی شاهد تخصیص کارآمد منابع خواهیم بود.

از جمله سیاست‌های تکمیلی می‌توان به وضع محدودیت‌های مقداری بر روی واردات اولویت‌های کالایی اشاره کرد بنحوی که سقف و حجم سهمیه کالاهای وارداتی بطور تدریجی کاهش یابد. در این روش با توجه به اینکه حجم سهمیه‌ها به تدریج و به مرور زمان کاهش می‌یابد، تولیدات داخلی فرصت لازم برای جبران کمبود ناشی از واردات را پیدا می‌کنند و تقاضا برای ارز در این اولویت‌ها کاهش می‌یابد تا ضمن تخصیص بهینه منابع محدود ارزی، عرضه ارز به سایر بخش‌های تولیدی امکان‌پذیر شود که این امر در بلندمدت موجب تعادل در بازار ارز خواهد شد.

تایید کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رئیس موسسه:
☐	☐	☐	☐